

LUDAS MATYI

a magyar nép mulattató képes ujsága.

II. VEDŐLYAM.
Megjelenik vasárnap.
Ára 3 hóra
1 frt, 50 kr.

Az előfizetési pénz
a kiadó-hivatalba
Városháztér 6-ik szám alá
küldendő.

Pest, aug. 30.
1868.
35. szám.

Gyűjtőknek
öt előfizető
után
tiszteletpéldány jár.

SZERKESZTŐI IRODA:
Városháztér 6. sz.
Ide küldendő mindentéle kézirat
mely Ludas Matyinak van
szánva.

Arany trombita.

Fujja a közvélemény Somogy vármegyében.

Somogyról azt hírlik, hogy pecsovics megye!
Mivel jobboldali mind a nyolcz követe . . .
Igaz, a kormánynak e jó kapitális . . .
De a megye népe tiszta liberális.

Nálunk bizony nem csak somot almát ehetsz;
Hazafiságunkról is tudomást vehetsz;
De hogy dicsekvésünk ne essék hiába . . .
Fujjunk egy kissé az arany trombitába.

Somsich Pál! — jól tudjuk — ismét minden áron
Képviselő akar lenni Kaposváron . . .
Lehet hogy el is sül, de nagy lesz küzdelme —
Mert avult eszméknek hódol ő kigyelme!

A közösügyeknek ő a keresztapja!
Kvekkert, bugyogót hord . . . rajxráth a kalapja
Kvóta benne a sziv, tüdő, máj és vese —
Deák a barátja! német a kedvese!

Paizs Bandi urnak bár oly nagy a szája:
Az országgyűlésen nem igen használja;
Jobb is, — mert úgy járnánk majd a beszédével:
Mint a Balatonnak lecsapolt vizével.

Somsich jegyzővé is tán azért léptette?
Hogy a magyar tengert sikhomokká tette;
Hanem hiszen öszre port hintünk szemébe . . .
Szilárdabb egy paizst választunk helyébe.

Somsich Ignacz-nak is jobb volna biz otthon . . .
Mint ott figurálni a szavazó *jobbon*,
Maradjon a goróf ujdonsült mágnásnak —
Az országgyűlésen adjon helyet másnak.

Zichy Tóni-nak sem hajtunk már szavára —
Mióta felkapott az ugorka fára . . .
Minisztertanácsos! foga erre vásott —
De még se kér tőle „*Tab*“ többé tanácsot.

Inkey Józsi-nak is felrójja „*Csurgó*“
Hogy a jobboldalnak padjain kuczorgó,
Bár a trafiknál a balpárttal trafikált:
A honvédügyben már „*jobbra át*“-ot csinált.

Bittó Pesta mindig kószál és botorkál . . .
Tőle felfordulhat egészen „*Szigetvár*.“
Fontos szavazásnál soha sincsen jelen:
Pedig illenék már . . . hogy valamit tegyen,

Svastics Gábor-ról is többet tud egy Szidi!
Mint mennyit választó kerülete „*Szili*!“
A majoritásnak ő csak számmal tagja —
Ország dolga helyett inkább a kurt csapja.

Kacskovits Nácit se hagyjuk ki a sorból:
Ámbár ő sem ugrat nyulat a bokorból;
Mikép „*Lengyeltóti*“ maga is úgy tudja:
Őszre kifelé áll szekérének rudja.

Igazán megvallva, mostan ott áll Somogy!
Hogy képviselői nem érnek egy *somot*;
No de máskép lesz ez majd a jövő őszre . . .
Voksunkat nem adjuk holmi quóta esőszre.

Politikai kis káté.

Ad kaptám Boross Mihály.

Kérdés. *Hogy hívják ezt a földet, melyen lakunk?*

Felelet. 1848-ban hitták Magyarországnak, 67 óta pedig nevezik *cis-laj-tá-ni-á-n-a-k* vagy is az osztrákbirodalom tagosított provincziájának.

Kérdés. *Mind magyarok lakják e ezt a földet?*

Felelet. Nem mind magyarok, hanem lakják *osztrák-magyarok* is. (Ezenkívül van egy pár német, tót, horvát, oláh, szerb, rusznyák, orosz s egy Török a Pesti Hirnyög tulajdonosa és egy eman-czipált zsidó Grojsz Lajos.

Kérdés. *Mit kell érteni ez alatt a név alatt „nép“?*

Felelet. Korhadt Mihály jeles levélesempezsünk szerint azt a „*nyers tömeg*“-et, mely még most is oly vak, hogy nem látja a közösügyes dicső vivmányoktól a magyar függetlenséget és alkotmányos-ságot.

Kérdés. *Mit kell érteni ez alatt a szó alatt „democrazia“?*

Felelet. Azon népfőnségi jogot, hogy alkotmányos minisztercinket excellentias uraknak titulálhatjuk.

Kérdés. *Miben áll a valódi szabadság?*

Felelet. Abban, hogy a hon minden fia szóban és nyomtatásban szabadon nyilváníthatja magát *osztrák polgárnak* a nélkül, hogy — beperelné érette Ráth Károly.

Kérdés. *Mit kell érteni az egyenlőség alatt?*

Felelet. Társadalmi tekintetben a polgári jogoknak azon egyenlő élvezetét, mely szerint minden honpolgár pecsovics vagy liberális adóját előre is befizetheti akár 10 évre. Politikai tekintetben azonban csak azok tarthatnak igényt a magasabb polczokra, kik *Deákpartiak* s a csuszás mászásban kellő szakavatottsággal bírnak s mellé egy

kis hajlongó képességgel is rendelkeznek. Ezek vasuti engedélyeket nyerhetnek, kukoriczafosztó társulatokat alakíthatnak stb.

Kérdés. *Az igazság apostolai e azok, kik vagyonbeli egyenlőséget hirdetnek?*

Felelet. Nem, ezek hamis álproféták, mert azt a pesti steueramt is bölcsen tudja, hogy Smidungernek tizenhét háza van Pester, Bernáth Gazsinak pedig csak egy hónapos szobája . . .

Kérdés. *Micsoda kormány alatt áll jelenleg Cislajtánia népe?*

Felelet. Deák kormány alatt.

Kérdés. *Kikből áll a jelenlegi kormány.*

Felelet. Hét simpla felelős miniszterből és egy duplából.

Kérdés. *Lehet e bizalmunk ezen miniszterumban?*

Felelet. Lehet, mert mindannyia a béke hirdetői, forradalmat egy se akar, kipróbált opportunus férfiak, kiknek némelyike azt is eltagadná — ha lehetne — hogy 49-ben a függetlenségi nyilatkozatot aláírta és proklamálta, vagy pedig azért in effigie felakasztatott.

Kérdés. *Mit tesz az, hogy a miniszter felelős.*

Felelet. Azt teszi, hogy a miniszterek feleletre vonathatnak:

a) Minden oly tettért vagy rendeletért, a melyet Bécs vagy Beust tudta nélkül cselekesznie vagy intézkednie.

b) A quóta be nem szolgáltatásaért.

c) Végre a „társadalmi rend“ veszélyeztetéseért t. i. ha a demokrata köröket nem akarnák betiltani.

Kérdés. *Fennállhat-e a kormány jövedelem nélkül?*

Felelet. 24 óráig sem, mert a Borsszem Jankó, Esti Lap és Hirmondó mint a kormány oszlopai roppant összegeket nyelnek el, ezek pedig mind az ország jövedelmeiből hizlaltatnak.

Kérdés. *Mik az ország jövedelmei?*

Felelet. Az arany- ezüst- és sóbánya, de főképp a stempli, trafik, acciz, meg az steuer.

Kérdés. *Hányféle az adó?*

Felelet. Azt már csak Lónyay fiánczminiszter tudná meg mondani.

Kérdés. *Mely adót visel az ember legszivesebben?*

Felelet. A jövedelmi és fejadót.

Kérdés. *És mit visel épen nem szivesen?*

Felelet. A trafik, stempli s fogyasztási adót az accist és quótát.

Kérdés. *Mi a tatár az a quóta?*

Felelet. Az a roppant státusadóság, mit az osztrák csinált és még is a magyarnak kell kifizetni a pragmatika sanctio értelmében.

Kérdés. *Mi az a pragmatica sanctio?*

Felelet. Deák Ferencz bölcsessége szerint az a kapocs, mely a magyart és az osztrákot egy kalap alá huzza.

Kérdés. *Mi az a közösügy?*

Felelet. Deák Ferencz 67-i találánya . . mely után csak a német szedi az epret, hogy hány kosárral? azt a delegatio határozza meg.

Kérdés. *Mi az a delegatio?*

Felelet. Honatyák küldöttsége, mely ugy tánczol, a mint Beust fujja.

Kérdés. *Mi az a majoritás?*

Felelet. A kormány szavazógépe.

Csabai epigramm.

Az országos honvédgyűldén

Puha szókban beszélt Kemény Mihály!

Hős honvédeink részére . . .

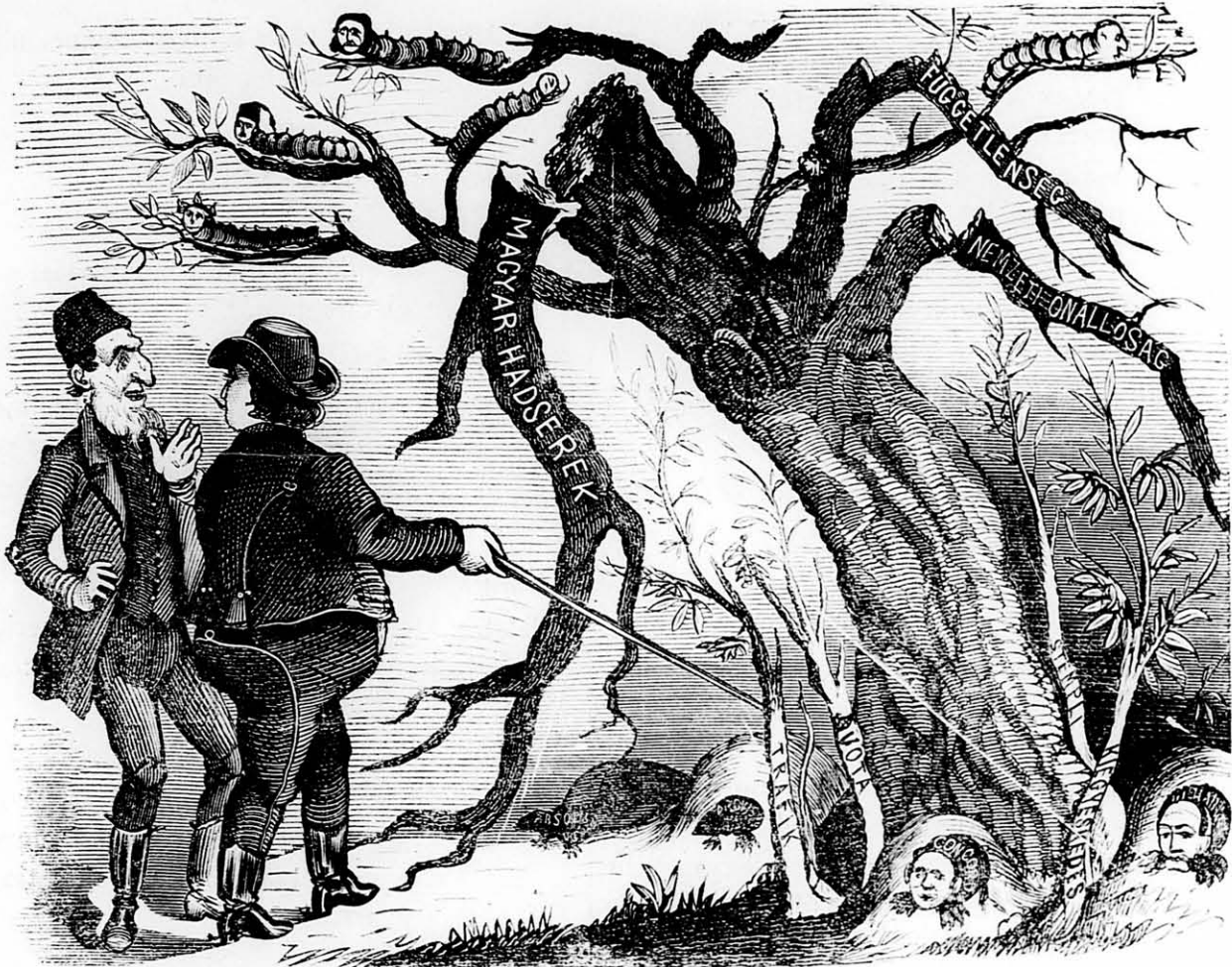
Elismerést ő sem kíván.

Hogy kívánna . . .

Hisz ő nem is kemény . . . mi? háj!

I.

Az alkotmány fája.

Iczik. Haszt e gezeresz Mihály gazda! mivé lett ez a pumpás fa, mely 48-ban olyan szépen virágozott . . . hügyan száradhatott így el?

Mihály. Jaj lássa szomszéd! husz éves vihart állott e ki, végre is legerősb gallyait letördelte a közöcsügy szele, leveleit lepusztitá a hernyók serege, gyökerét pedig elrágták a szemtelen férgek, azért is hajtott ily sátnya csemetéket.

Heti krónika

vagy mi mi nem történik a Pesti Naplónál egy hét alatt?

1-ső nap. Báró Kemény Zsigó a Pesti Napló szerkesztetője megterhelvén gyenge gyomrát szót. István napján gombapástétommal Marschalnál, — egy kis délutáni álmra dől divánjára és elszenderült

2-ik nap. Észrevévén a szerkesztetőségben lévő egerek, hogy az öreg kandur édes álmában dorombol, ők is elkezdének conamore czinczogni.

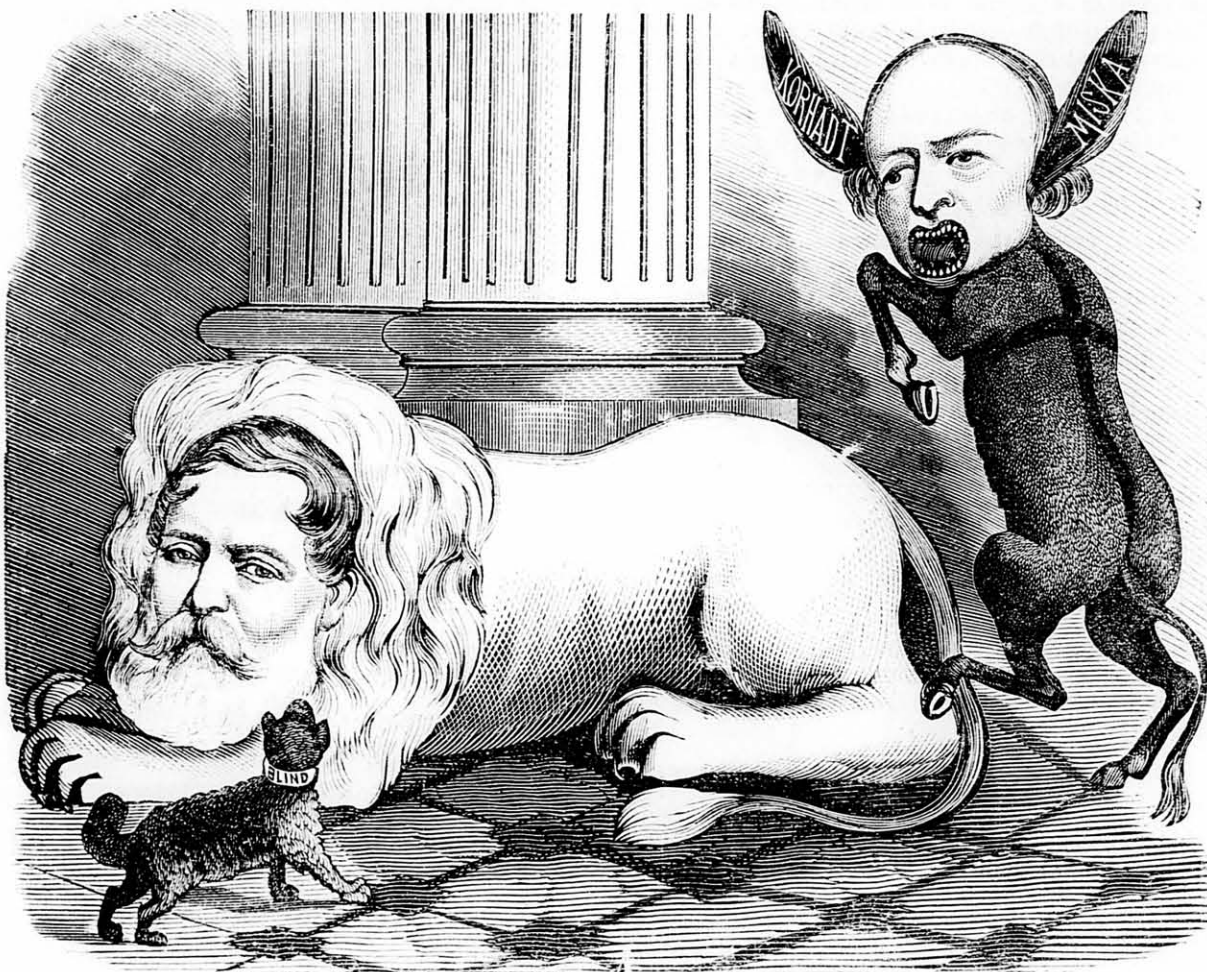
3-ik nap. Tapasztalván az egerek, hogy a maeska folyvást csak dorombol, vérszemet kapnak s ő borszemjenősége és asbóthjánkósága azt a stiklit követik el, hogy Wenckheim báró helyett az „atya ur istent“ ültetik a belügyminiszteri székbe!

4-ik nap. A Pesti Napló olvasó publikumának perszeroppantul tetszik ez a cifra comédia s oly hangos kacajban tör ki, hogy az öreg kandur erre felébred.

5-ik nap. Kitértülvén a báró ur álmos szemeit, látávala, hogy saját lapjával takarószik, —

II.

Egy mese illusztrálva.

Betegen feküdt a sebzett oroszlán, mit észrevéven egy szamár, hogy bátorságát kimutassa elordította magát és egyet rugott a puszták királyán; . . . látván ezt egy pints kutya, vérszemet kapott a szamártól és az is megugatta. Az oroszlány azonban mindezen méltatlanságokat békén tűrte . . . ismervén ezt a példabeszédet:

„Ebugatás, szamárordítás nem hallik menyországba.“

(azért terítette rá László a hű szolga! hogy ő méltóságát a legyek felne csipjék —) és olvasván olvassa vala rajta a következő vezérczikket:

„Nem úgy uraim! Hanem ültessék önök a belügyminiszteri székbe magát az atya ur istent, és az atya ur isten is népszerűsége nem érdemes, ügyetlen és pecsovics ember lesz — a mi megye rendszerünk kinövései mellett.“

6 ik nap. Ah! gondolá a báró — hisz itt pompásan famőz . . . veszett bolondul megy a dolog, míg megéhezem alszom még egyet; lebajtja tehát fejét a vezérczikre és dakápó huzza vala a bőrt még egy nap és egy éjjel.

7-ik nap. A Pesti Napló előfizetői kezdenek zugolódni, s interpellálják a báró urat, hogy micsoda gorombaság az, ök egy komoly politikai napi lapra prenumeráltak és helyette kapnak egy . . . Borszem Jankót?

Mutatvány

az „Estilap“ vezércikkeiből.

(—ez.) „A „M. U.“ kiadta a lelkét. Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy meghalt, mert akkor ugy kellene magunkat kifejezni méltóságához illőleg, hogy kifújta páráját; (óh marha!) hanem esupán rá nézve azon szomorú tényt constatirozzuk, hogy Vajda János a nevezett lap szellemi alapítója (!) főmunkatársa (!) vezércikkirója (!!) a „Polgárisodás“ (!!!!) és „Önbírálat“ (!!!!!) szerzője s a költő megvált tőle, és így tönkrehiusult t. ez. Böszörményi ur pávatollas dícsősége. (óh! óh! óh!)

Mindenki észrevette, hogy a derék organumnál roszul folynak a dolgok. Egyik útere már régebben felmondá a barátságot, (.....) Simonyi Ernő, kit belegrasztottak a sövénybe (nem a karóba?) minden áron menekülni iparkodott a nyomasztó tehertől, s néhány nap előtt Párizsba szökött, honnan vissza sem tér soba. Szilágyi Virgilt nagyon édesgették, hogy ragadja meg a rongyos zászlót és osztózzék a nagy dícsőségben, mely alatt Böszörményi már görnyedez, de nem instált belőle, sőt kijelenté, hogy a szélső ballal semmi solidaritásban nem akar állani, s így a végvonaglás bekövetkezett; most csak úgy teng, leng, szerkesztő és munkatársak nélkül, (most már hetenként csak hatszor jelenik meg.)

Meddig fog e vonaglás tartani (hát e vonítás?) azt nem mondhatjuk meg egész bizonyossággal, de anyi áll, hogy az olyan beteg, kiről minden orvos lemond, nem sokáig huzhatja. (Miért? mert)

Vajda átment a „Népzászlójához.“ Eben gubát cserélt.

Vajda utóbbi politikáját megvetjük. (Miért nem az előbbit a Bach korszakban?) s így legkevesebb okunk sincs rá, hogy őt védelmünk alá vegyük, de nagyon igazságtalanok volnánk ha őt piszkolni hagynók, vagy tőle a tehetséget megakarnók vonni, ki jobb sorsot érdemelt mint azt, hogy a Magyar Ujság bandájába kerüljön, sőt ellenkezőleg kijelentjük, hogy az egész szélső balon egy pár emberen kívül a többi csak a korteshordó tetéjére való. (óh te kötni való!)

Nagy férfiú mivé lettél? óh szélső bal mivé leszesz?

Kérdemlett sorsotok ez! Az utókor dajkái nem a vasorru boszorkánnyal, hanem veletek fogják ijjesztgetni a gyermekeket.

És most óh publikum! prenumerálj erre a piaci kofa nyelvű keserű lapura (mert ily görombaságokat nem olvashatsz ám a Ludas Matyiban.) E lapu olcsó és nem drága, tiz annyiba kerül (a kormánynak) mint a megnyiterte fizetsz, azután este virágozik mint a tök! Pálfi Bercezi a szerkesztője a 48-iki martius hőse!!

Előre tehát, kinek kell az „Esti lap?“

Tartsa fel az ujját... ingyen is kap.

A pécsi ultramontánok tulkapásai.

Szauter és Garay „Kalauz“ című lapjukban erősen harezolnak a haladás ellen a legpiszkosabb fegyvert választva a tanítók becsületének aláásására. A közelebbi számban ugyanis a magyar klérust hívják fel a tanítók ellen, hogy segítsen nekik, mert ők, — mint őszintén bevallják — nem bírnak többé a megátalkodott tanítókkal. E felhívásban a jó hír s névben álló tanítókat neveletleneknek esufolják.

Meglehet, hogy azok a megátalkodott tanítók nem részesülhettek oly nevelésben, mint a „Kalauz“ szerkesztője, ki még most is pap léttére alkalmasint a finomabb nevelés megszerzése céljából — szorgalmasan látogatja Liszka Gabriella nevelőintézetét.

A d o m á k.

Az egyszeri falusi földes urnak az a szokása volt, hogy inasát is mindig abban a szobában halatta, melyben ő aludt.

Egyszer inasának néhány napra elkelletvén távoznia, annak teendőit a falubeli egyik ismeretes cigány végzé addig, míg haza kerül.

Az úraság tudta a moréről, hogy viczezes egy legény, azt is tudta, hogy mindig éhes... akárhányszor jóllakják napjában... egy estve tehát nem adott a cigánynak vacsorát, hanem hogy annál inkább felesigázza a cigány étvágyát — lefekvés előtt egy sült libát, egy fehér czípót s egy kulacs bort tett a szekrénybe ezen szavakkal:

Na Csicsó! ki kettőnk közül a legszebbet álmodja ez éjjel, azé lesz ez a reggeli.“

„Jul van jul nágyaságos uram... én ráállok — felelé a cigány.

Csicsó azonban csak azt várta, hogy az úraság elaludjék s elhortyogja magát... nosza neki esik a libapecsenyének, és czipónak bevágja egy falatig, a kulacsbort pedig megissza egy cseppig s aztán aludt reggelig mint a tej.

Felébred reggel jókor az ur... fellármázza a hortyogó cigányt is...

„No Csicsó! mit álmodtál?”

„Nagyaságos uré az elsősig, hadd halljuk elibb azt.

Az ur tehát valami különös szép álmot akartván mondani a cigánynak elkezdé:

„Én azt álmodtam, hogy kimentem az udvarra . . . felnéztem az égre, hát azon egy tündöklő gyönyörű gyémántos nagy kaput láttam, a honnan egy borzasztó hosszú aranylétrát bocsátottak le egészen a földre, melyen két szárnyas angyal jött le érettem s karomnál fogva azon a nagy létrán egyenest az aranyos kapun keresztül bevitték a menyországba.“

— Dejzen uram! nem vút azs álom, hanem valóságos sent igazs s én azst gondoltam, hogy a nagyságos ur már vissza se jö többé soha abból a gyenyeriseges sép menyorságból, — tehát a ludat, csipót megettem, s a kulacsbort pedig ennek az öröme megittam.

Meghalt a dade rajkója. A plebanus ismerte jól az öreg cigányt, hogy igen rest . . . s nem szenvedheti a dolgot.

Megparancsolta tehát neki, hogy jó mély sirt ásson, legalább is egy öl mélységűt, mert másképp el nem temeti a halottat.

Megles tisteletes uram! megles . . . fogadta a cigány rettentően, a mint azonban kiviszik a halottat, látja a pap, hogy a sir alig egy lábnyira van kiásva . . . rákiált az öreg dádéra:

„Nem mondtam, hogy jó mélyen ásd meg a sirt?“

— Nem lehetett mijjebre fütistelendü plebanus uram! nem lehetett . . .

Hát ugyan mért nem lehetett kérdé a pap.

„Hát a nagy somoruságtól — válaszolá a more nagy alázattal.

Pompás mulattság.

Na fiam! jól mulattál a besenyői bucsun? kérdi a palóc a fiától.

„De jól ám . . . ugy öszszeverekedtünk, hogy még a kovát is öszvetörték a pruszlikom zsebében“ — felele helykén a fiu.

Régi s az új honvéd.

„Talpra magyar! hi a haza
Itt az idő most vagy soha“
Szólt egykor az ének.

Nemes ifjak szép leventék!
Nyergeltek s a kardot fenték
S csatára menének.

Jött az ellen milliója,
Pusztított is a golyója,
Folyt ám a vér bőven . . .
Nem panaszlott senki érte,
Hogy a haza éltét kérte,
Abban az időben.

Ha kezükben nem volt fegyver
Azt is hozott a jó ellen . . .
S ők elvették tőle.
Télben fáztak, nyárbán áztak
Hanem azért csak csatáztak
S rohantak előre.

Hej! szenvedtek hóban fagyban,
Koplaltak is sokszor nagyban —
Soknak ázott bőre.
Béna testtel, éhes arczczal
Megküzdtek ők kemény harczczal
Örökké „előre.“

Kinn a sikon s falak között —
A jó honvéd vért öntözött
A füre s a köre, —
Ha mindnyájan elveszünk is
Ha lebul a két kezünk is“
„Csak bátran előre.“

Dölt az ellen, hult a porba
Mint a torzsa, mint a korpa,
Még az *óriás* is;
Megfagyott a vér erében . . .
Hanem hiszen hevenyében
Megszepent ám más is.

Győzelemről diadalra —
Vigan mentek kelve dalra
A csaták tüzébe . . .
A nagy Hadur büszkén nézte:
Fegyverüket megigézte
S babérral füzé be.

Husz év múlva más az idő,
Eltűnt már a régi dicső . . .
Most is lesz majd honvéd!
Ágyutalan, fegyvertelen, —
Hanem biz az egy hirtelen
Az ellenek nem vét.

Fogyasztja az eleséget,
Őrzi majd a békességet
Meg a közös törvényt.
Minek is keresztelések
Óriási hős honvédek
Nevére a térpét?

KONDOR MARCZI.

Tréfás diskurszus

I c z i k szomszéd és M i h á l y gazda között.

Mihály. Szomszéd! nem tudna valami orvosságot komendálni ropant szoruláson van.

Iczik. Thodnék biz én Mihály gazda!

Mihály. Komendáljon hát valamit . . . az isten is megáldja.

Iczik. Hát vegyen

khend egy öveg Deák Ferencz keserő vizet, az majd khipurgálja khendet.

Mihály. Hát aztán milyen izü az a Deák keserü viz?

Iczik. A bizuny hallja khend . . . russzabb a savanyó vizes burnál.

Iczik. Nü nü nü Mihály gazda! mundja meg csakh khend nekhem, miért nem nő khi az én bajoszsom is ulyan spiczre mint a khendé?

Mihály. A bizuny azért nem nő ki, mert Iczik szomszédnak egy kissé hosszabb orra van mint nekem s aztán árnyékba tartja a bajusz helyét.

Ludas Matyi gyorspostája.

Jámborfalvinnak. Mindennek van oka foka, a melyik műről hallgat a krónika, — az az oka, hogy igen is jámbor.

Békés esatárnak. Kaptak az arany trombitát, pompásan harsog, aligha meg nem siketül bele Szakáll és Trefort.

Csimpolyásnak. Őben — látszik — meg volna a jó akarat, de hát nem bírja szuszszal.

Balassa-Gyarmatra Onak, Őn azt kérdi tőlük, hogy szabad-e a nógrádi arany trombitát utánnyomatni? Óh csak tessék bátran, — a baranyait is után nyomatták már Péceset több ezer példányban. Annak örülünk mi, hogy annyira kapós a nép között. Csak arra kérjük azokat, kik a lapunkban megjelent arany trombitákat után nyomatják — ennyit nevezzenek meg: „Ludas Matyi után“ vagy „Ludas Matyi ből.“ A hol pedig nyomda nem volna, rendelkezre öt százat 6 frt. ezrét pedig 10 frtjával magunk kiállítatjuk diszesen és kézhez is szolgáltatjuk bérmentesen.

A szeretet filiérei.

E lap kiadó tulajdonosára rótt 600 ft pénzbírság fedezéséhez újabban járultak:

Az ó-budai hajógyár munkásai:

Kosa Sándor 10 kr. ifj. László György 10 kr. Csukás György 20 kr. László József 10 kr. László György 10 kr. Balogh István 10 kr. Kántor István 10 kr. Egy névtelen 20 kr.

Összesen 1 ft — kr.

E szíves adományokért hálás köszönetét fejezi ki a szerkesztőség.

Felhívás.

Azon tisztelt egyének, kiknek f. évi junius, julius, augusztusi évnegyedes előfizetésük jelen 35-ik számmal lejár, kéretnek a praenumeráció megújítására.